

ARHIV

"ISKRE"
Glasilo SVŠ
VIPAVA

LETNIK XI • 1978/79
št. 4

II ISKRE RE

učite se od otrok

Otroci slikajo svojega Boga.
Ne varčujejo z barvami.
Velikansko sonce
nad krošnjo drevesa.
Svetla postava,
mladeniški Bog
čisto brez brade
in z očmi velikimi tako
kot okna katedrale v Chartresu.
Več plasti barve
na istem listu papirja.

Otroci so poskočili
in zaplesali okoli s svojimi slikami v rokah.
Potem so slike odvrgli,
da bi narisali nove.

Njihove podobe
niso bile posebno všeč
strokovnjakom za Boga;
oni niso dodajali barvo na barvo,
temveč stavke na stavke
in zapletli so se
v mrežo svojih lastnih besed.
Svojega nauka niso bili veseli.

Torej se učite od otrok,
vi veliki in modri:
v igri življenja slikati podobe
in se od svojih podob spet ločiti!

Prepustite se silam stvarjenja.
Toda na nobeno stvar se ne prilepite!
Naj bo vaše srce prosto duha lastništva
in Bog bo začel plesati v vas.

(Martin Gutl)

J. H. H.

učite se od otrok

Človek se učí od otrok.

Ne samo od svojih otrok,

človek se uči od

vseh otrok, od vseh.

Človek se uči

od svojih otrok,

od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

od svojih otrok, od svojih otrok,

B E S E D A U R E D N I K A

Od časa, ko je izšla zadnja številka našega glasila in do prihoda 4. številke se je v našem življenju zvrstilo več pomembnih premikov.

Pomlad je prišla v deželo in rodila novo življenje. To je čas, ko človek težko zdrži pri zvezkih in knjigah, zatopljen v samo učenost. Človeka vleče ven, v naravo, v gozd, da bi se nadihal svežega zraka, ki tako prijetno diši po cvetenju dreves in grmovja.

Telesno in tudi duhovno prenovljeni smo v preteklih dneh spremljali Kristusa skozi trpljenje velikega tedna do Golgote in do Njegovega vstajenja na veliko noč. Vse je zakipelo v novo življenje. Tudi narava je dala svojo hvalnico velikonočnemu jutru sonca. Nabito polna cerkev pri vseh mašah, vse v bleščečih oblačilih uglašeno petje in mogočno doneča pesem zvonov. Vse to je le zunanji izraz praznovanja največjega krščanskega praznika. Srce zapoje v radosti. - Kristus je vstal! - Vstali bomo tudi mi.

To številko smo pripravili v najkrajšem času, saj je vse delo steklo v enem tednu. Ker nam ni uspelo, da bi izšla za veliko noč, smo želeli, da izide vsaj do 1. maja, ko praznujemo praznik dela in začetek šmarnic.

Vsem, ki ste pomagali k njenemu izidu vsa hvala z željo, da ne bi nikoli opustili svojega dela in da bi pritegnili tudi druge, ki se do sedaj niso "upali" oglasiti v svojem listu.

Božnar Cene

V E L I K A N O Č

Bliža se nam velika noč, ki je rojstni dan vesolja. Smo v času priprave na ta veliki Gospodov praznik. Nanj se moramo temeljito pripraviti, pripraviti se moramo na Kristusovo vstajenje. Tudi mi moramo slaviti slavo nad grehom, kot jo je slavil Kristus. To slavlje zahteva trud, potrebne so žrtve, ki morajo kristjana tako na zunaj kot tudi notranje prenoviti. Sedaj je čas prečiščevanja, čas pranja duš, kajti velika noč je višek naše prenove. Na ta dan bomo veselo zapeli: aleluja, aleluja! To je v resnici dan, ki ga je naredil Gospod, druge dneve v letu je naredil človek, po svoje oblikoval. Ti dnevi so naše delo, dnevi izdaje, dnevi teme, sovraštva, nesmiselnega bega. Vsi ti dnevi spadajo v naš "stari" koledar.

Danes je dan, ki ga je naredil Gospod, je prvo jutro novega sveta. S tem dnevom se mora začeti nov svet.

Mi smo iznašli temo, On luč. Mi smo iskali smrt, On nam ponuja in poklanja življenje. Mi smo strokovnjaki za zlo: mnogo dobrega pokvarimo. On pa je tisti, ki je hotel na svoj račun vse popraviti. Mi iščemo greh, On odgovarja z usmiljenjem. Mi razpihujemo sovraštvo, On pa je odgovoril z odpuščanjem in pomilostitvami.

To je dan, ko se stari človek prenavlja, prenavlja ga pa Kristus. Z njim prehajamo iz smrti v življenje. Kristus je odvalil kamen, ki je zapiral prehod iz starega sveta v novi svet.

Zapustiti bomo morali stari svet, da nas bo Kristus popeljal v obljubljeni deželo, iz sužnosti v svobodo, iz našega preračunljivega sveta v kraljestvo luči. Kristus nam vedno in povsod priporoča, naj se ne bi vračali v stari svet in hodili po svojo šaro. Podreti moramo mostove, ki nas vežejo s preteklostjo, s sovraštvom in razkolom. Pozabiti moramo na stari svet, čeprav bi se še kdaj radi vrnili. Pozabiti moramo, da je sploh obstajal, da je možno zlo in sovraštvo na svetu. Slediti moramo Njemu, ki nam prinaša luč. Nikakor ne smemo siliti nazaj v temo, saj ne bi videli kam stopamo, še manj, kam pot pelje.

Hoditi moramo za Kristusom, ki nam jasno kaže pot, še

jasneje pa cilj na koncu poti.

Novi svet, ki vstopamo vanj, še diši po svežem laku.
Graditelj-Obnovitelj nas vodi na delo za ohranitev novega sveta.
Delati moramo, da bo ta novi življenski prostor dolgo ostal nov.
Danes smo vsi začetniki. Ta postaja je začetek poti, ki jo
pozna le On. Vodi nas na ozemlje, ki ga bo treba šele raziskati.
Bomo raziskali ta novi svet?

Metrodorus

P O M L A D

V naš kostanj
grlica je priletela,
kakor sladki vonj
pomlad je zadehtela.

Tudi mi smo
kakor prerojeni;
čutimo,
kako nas cvetov vonj opaja,
kakor da bi nova kri
žile nam preplula

Tisoč rož razprlo
svoje je cvetove;
zadehtele so,
omamile bregove.

Lepa si, pomlad,
večna si mladenka.

Homo sapiens

I Š Č E M

Uklenjen sem,
kakor jetnik v ječi,
uklenjen z močno verigo v tla,
železje prostosti ne da.

Sam sem,
kakor otok v širjavi morja,
sam sem med trumo ljudi,
vsak njih nekam hiti.

Srce ni uklenjeno.
Srce ni osamljeno.
Srce išče svobodo, išče rešitve-
išče ljubezni, išče prijateljstva.

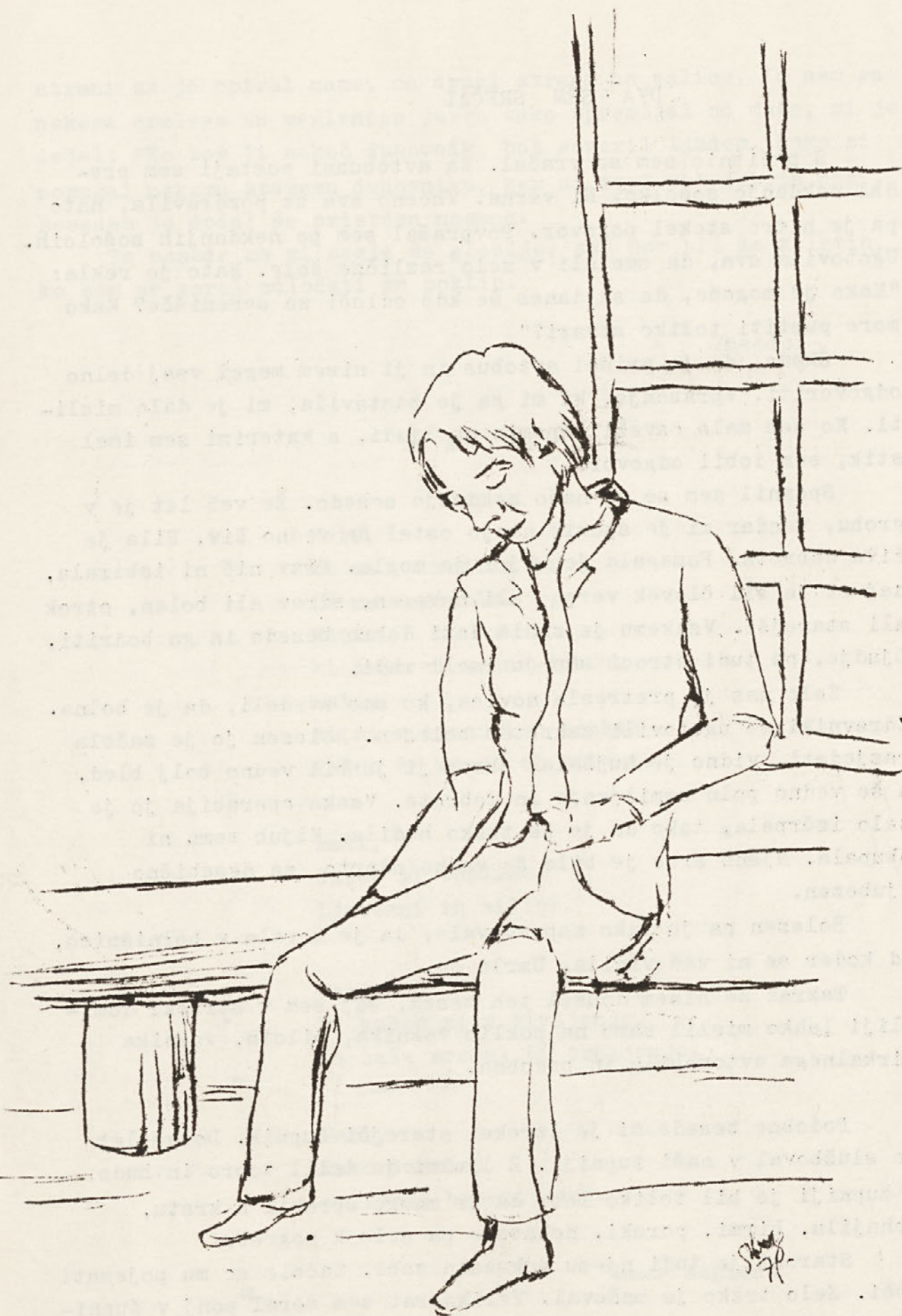
Našel se,
le uteho sem našel v iskanju,
v iskanju svobode, življenja,
v iskanju PRIJATELJA!

Jošt

V E Č E R

Zvečer pa na nebu skrivnostni kurjač
prižgal je nešteto zvezdic, igrač.
In zvezde migljajo, šepčejo v noč,
skrivnostno nebo se oglašajo poč.

Homo sapiens

DVA SEM SREČAL

S počitnic sem se vračal. Na avtobusni postaji sem srečal nekdanjo sošolko. Ni verna. Vseeno sva se pozdravila, nato pa je hitro stekel pogovor. Povprašal sem po nekdanjih sošolcih. Ugotovila sva, da smo šli v zelo različne šole. Nato je rekla: "Kako je mogoče, da se danes še kdo odloči za semenišče? Kako more pustiti toliko stvari?"

Škoda, da je prišel avtobus in ji nisem mogel vsaj delno odgovoriti. Vprašanje, ki mi ga je zastavila, mi je dalo misliti. Ko sem malo osvežil spomin na ljudi, s katerimi sem imel stik, sem dobil odgovor.

Spomnil sem se na našo nekdanjo sosedo. Že več let je v grobu, vendar mi je spomin nanjo ostal še vedno živ. Bila je živa dobrotarica. Pomagala je, kjer je mogla. Prav nič ni izbirala, naj si je bil človek veren ali neveren, zdrav ali bolan, otrok ali starejši. Vsakemu je znala dati dobro besedo in ga bodriti. Ljudje, pa tudi otroci smo jo imeli radi.

Zelo nas je pretresla novica, ko smo zvedeli, da je bolna. Zdravniki so ugotovili zahrbtno bolezen. Bolezen jo je začela razjedati, vidno je hujšala, obraz ji je bil vedno bolj bled, a še vedno poln usmiljenja in dobrote. Vsaka operacija jo je zelo izčrpala, tako da je že težko hodila. Kljub temu ni obupala. Njeno srce je bilo še vedno odprto za nesebično ljubezen.

Bolezen pa je tako napredovala, da je morala v bolnišnico, od koder se ni več vrnila. Umrla je.

Takrat še nisem doumel teh besed, saj sem v otroški domišljiji lahko mislil samo na poklic voznika, pilota, voznika dirkalnega avtomobila in podobno.

Podobne besede mi je izrekel starejši župnik. Dolgo let je služboval v naši župniji. Z ljudmi je delil dobro in hudo. V župniji je bil toliko let, da je mnoge spravil h krstu, obhajilu, birmi, poroki, nekatere pa celo k pogrebu.

Starost je tudi njemu pokazala zobe. Začele so mu pojemati moči. Zelo težko je maševal. Velikokrat sem moral ponj v župnišče in mu pomagati, da je lahko šel do cerkve in nazaj. Na eni

strani se je opiral name, na drugi strani na palico. Ko sem ga nekega mrzlega in meglenega jutra tako spremljal od maše, mi je dejal: "Ko boš ti nekoč duhovnik, boš govoril ljudem, kako si pomagal nekemu staremu duhovniku, ker ni imel več dobrih nog". Besedam je dodal še prisrčen nasmeh.

Te besede so mi segle še globlje, saj sem bil že v letih, ko sem se moral odločiti za poklic.

Theodor

M A T I

Mati,
ki me rodila je
in me vzgojila.
Mati,
ki želi mi vedno dobro,
mati,
ki mi v trenutkih težkih
vedno še stoji ob strani.

Mati,
daješ mi toplino,
ljubezni in milino.

Mati,
ki kažeš mi v življenje,
da laže srečal bi trpljenje.

Mati,
kako domače
mi zveni beseda mati.

Homo sapiens

POGREB MOJE UČITELJICE

V torek je prišel v Vipavo domači župnik in se odpravil v kapelo, da bi spovedoval. Vse po navadi, vse se je odvijalo kot namazano, tudi zame nič posebnega. Po spovedi me je župnik poklical in mi začel pripovedovati.

Ves resen, kot še nikoli, mi je povedal: "Veš, kaj se je zgodilo doma"? Nisem vedel, le z rameni sem skomignil, slutil pa sem, da bo nekaj hudega. Župnik pa je nadaljeval še bolj resen kot prej: "Veš, umrla je učiteljica Iva". Ob tem sem se zdrznil in nisem mogel verjeti. Potem ko je župnik odšel, sem na to skoraj pozabil. V četrtek zjutraj, ko sem se prebudil mi je odmevalo v ušesih: "Iva je umrla". Oblekel sem se in takoj, ko sem imel čas, sem šel k rektorju. Po kratkem premisleku mi je dovolil, da lahko grem po kosilu domov na pogreb.

Doma sem še nekaj časa sedel ob štedilniku in razmišljal, razmišljal o vsem. V cervi je bilo temačno ozračje. Sedel sem v klop in zmolil kratko molitev, nisem mogel biti zbran. Ljudje so napolnili cerkev do zadnjega kotička in takrat je v cerkvi zavladala žalost. Spregovoril je župnik. Do pridige sem bil raztresen, da sploh nisem vedel, kje sem. Med pridigo je župnik omenil svetle strani njenega življenja in dela. Tedaj sem se streznil in doumel trenutek, v katerega sem prišel.

Bil sem na pogrebu. Tega se do tedaj nisem zavedal. Zame je bila to navadna maša, ki se bo začela ob določeni uri in končala natanko po določenem času. Ta pridiga pa me je spomnila na to, da bom moral tudi jaz nekoč umreti. In kaj bo potem? Med nadaljevanjem maše sem bil bolj zbran in zdelo se mi je, da se mora po smrti nekje tudi nekaj zasvetiti. Ljudje v cerkvi so tiho ihteli. To je iz mene izvabilo jok. Pot iz cerve na pokopališče se mi je zdela neznansko dolga in v glavi mi je vrelo. Ustavili smo se pred šolo. Tam je zadonel govor. Na koncu govora je učitelj povedal zelo lepo misel, ki se mi je vtisnila v spomin: "Življenje je kakor nit in bolj kot je bogata, prej se utrga".

Krenili smo na pokopališče. Tam so položili k večnemu pokoju učiteljico, ki je živela in delala na Colu 25 let.

Vsi smo jokali, nihče ni mogel prikrivati žalosti ob tej

nenadni izgubi. Ona nam je bila druga mati, vzgajala nas je v luči vere in tako tudi sama živela. V šoli nas ni naučila samo snovi, ki je bila potrebna za to, da si končal tretji razred, ampak veliko več, povedala in naučila nas je veliko koristnega za življenje.

Verjetno je že takrat v meni dozorel poklic, čeprav se tega nisem zavedal.

Pogreb lahko pove veliko novega, če ga prav razumeš in če ga doživiš s srcem in dušo. Lahko pa ti vzame še tisto vero, če ga napačno razumeš in v njem vidiš le obred, ki dokončno loči žive in mrtve, če v njem vidiš konec namesto začetek novega življenja.

Pregelj Milan

G R E H

Solza
drsi po obrazu,
slana je,
peče me.

Vest
se oglašča mi
v prsih,
kara me.

Pozno je,
prepozno je zdaj za solze.

Človek,
si zdaj zadovoljen?
Greh je storjen!

Homo sapiens

Matjaž je bil srednje velik, suhljat fant. Njegove oči so pričale o močni volji. Čeprav je hodil komaj v tretjo gimnazijo, se je že dolgo udejstvoval. Dosegel je že tudi prve uspehe, a so bili sad trdega dela in treninga. Treniral je več kot ostali. Tako je lahko ostal v prvi ekipi svojega rokometnega moštva. Doma so bili bolj proti kot za šport. Vedeli so, da bo nekoč razočaran. Predobro so poznali sposobnosti svojega sina. "Pusti roket in se raje bolj posveti šoli" sta mu prigovarjala oče in mati, čeprav je bil v šoli prav dober. Matjaž je molčal. Sanjal je o svoji karieri in še bolj zagrizeno treniral. Starši so se vedno bolj bali zanj.

Minilo je leto dni in Matjaž je opazil čudne spremembe pri svojem trenerju. Nič več se zanj ni zanimal, na treningih ga skoraj opazil ni, vedno je gledal čez njega. Bolelo ga je, toda molčal je. Treningi so se vrstili, ne da bi spregovoril besedo. V njem je bilo še vedno veliko upanja na slavo. Njegovo hrepenenje mu je še vedno dajalo poleta pri treningih, čeprav je čutil, da mu pre vedno slabše. Morda je bilo največ krivo vedenje trenerja! Vedel je, da pada. Pred vsakim nastopom je trepetal: "Ali me bo dal v reprezentančo ali ne?" Mravljinci so se mu sprehajali po hrbtu. Pripravljal se je na zadnji poraz. Na eni izmed pomembnejših ligaških tekem ga trener ni uvrstil med sedmerico. Ves truden in duševno strt se je sesedel na klopi za "rezerve". "O, da bi sedaj resno zbolel! Kako bi se zame zanimali! Morda pa sem? Ves se tresem." In naredil je še bolj žalosten obraz. Dvorana je navijala. Njegovo moštvo je zmagalo.

Molče je odhitel v slačilnico, da bi ga nihče ne videl. Kako zoprno je vprašanje: "Zakaj pa danes nisi igral?" Bal se jih je tudi doma, ni pa vedel, da so doma že dolgo ^{vedeli}, da bo ta trenutek neizogibno prišel. Tiho je legel. Brez misli je zaspal.

"Slab sem!" se je sam sebi posmehoval, "toda drugi so še slabši!" In obraz se mu je zopet zresnil. Težko je doumel ti dve besedi. Štirinajst dni je v njem divjal boj. Toda iz njega je odšel kot zmagovalec. Poslovil se je od **rokometa**. Starši so mu kupili kolo in on je ostal brez konkurence, srečen.

Starša pa sta dejala: "Važno je, da hrepeni. Samo v tem bo srečen!"

G L E D A M V S V E T

Razklan sem,
človek sem brez duše,
kot kamen sem - mrtva snov.

Gledam ljudi,
pesek brez duše -
kot stare raztrgane cunje.

Sam sem
sam v množici ljudi
kot čer sem v sivem oceanu.

Iščem poti iz razklanosti
poti do duše,
poti med ljudi.

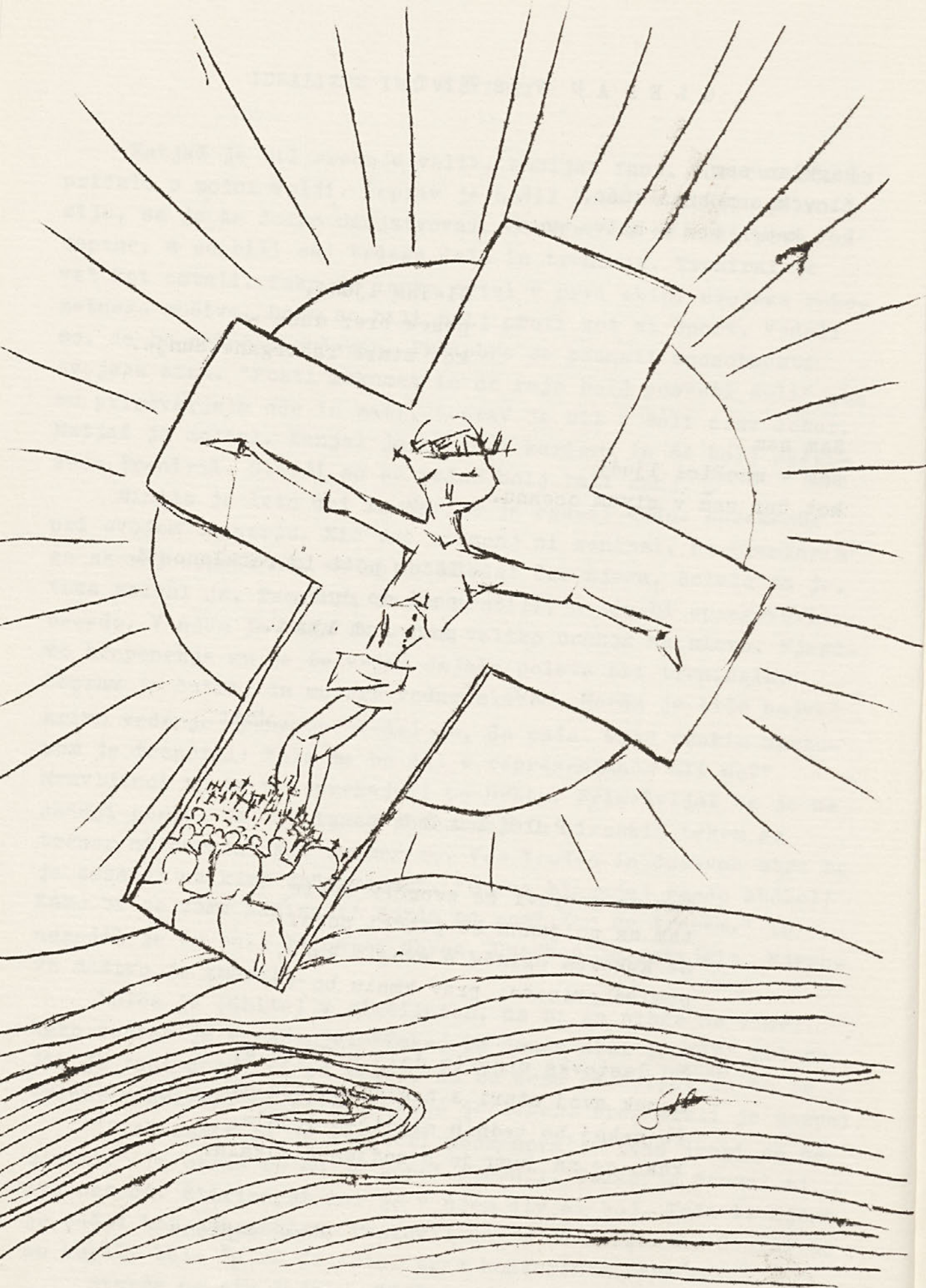
Jošt

P O M L A D N A

Tam na dobravi že zvonček cvete
tam na poljanah že ptički pojo.
Se kukavca oglašja s svojim kuku,
pomlad prinaša, prav kmalu bo tu.

Bo lastovka urna iz dalj priletela,
domek svoj stari s pogledom objela.
Po nekaj bo tednih mladičem dejala,
kako se na jugu je s sadjem sladkala.

Homo sapiens

Večerna maša se je končala, ljudje so se počasi razšli. Vas leži v spokojni tišini.

Skupina mož se počasi premika po ozki stezi. Brki so njihovi obrazi, njihovi koraki so težki. Brak jim daje še bolj skrivnostno podobo. Drug za drugim se sklanja pri nizkem vhodu v zidnico in dostojanstveno vstopajo. Postavijo se v polkrog; gospodar, postaven možakar, velikodušno naliva v kozarce žlahtno rebulo. Sledijo pohvale dobri kapljici in dobremu gospodarju. Vse je svečano, kot po obredniku.

Ko se malo umirijo, začnejo pevske vaje. Možje, ki jih spremljamo so vaški pevci. Radi pojejo. Danes bodo peli pri mrliču. Po kratkem uglaševanju zazveni mirno in ubrano petje. Moška pesem polno in občuteno odmeva v akustičnem prostoru. Metoda vaj je preprosta, ne ponavljajo veliko, na koncu spijsajo še en kozarček in se ponovno zgrabijo v noč.

Malo govorijo med potjo, velike sence izražajo utrujenost od dnevnega dela. Sem in tja omenijo umrlo žensko, njene soročnike, odnose med njimi. Tako so že pred hišo žalosti. Žalujočim izrazijo sožalje, postavijo se ob mrtvaški oder in zapojejo. V prostoru vlada mučno vzdušje: zpleda, kot da se žalujejo, če ne poznajo med seboj, tako tuji so si.

Žalostinca izraža žalost ob izgubi družinskega člana. Ob mrtvi materi se pojavi hčerka, ki na vso moč ihti. Vsi vedo, da je ni kdove kako ljubila. Pred vsemi hoče prikazati svojo predanost in spoštovanje do matere. Prčevito stiska materine roke, boža hladno čelo in glasno joče. Po odpeti pesmi sledi molitev za rajno, navzoči glasno odgovarjajo. Istočasno se v sosednjem prostoru zasliši prepiranje, iz šušljanja preraste v jasno razumljivo govorico, na koncu pa zakriči oster piskajoč ženski plas: "Bomo že uredili na sodišču, jaz hočem imeti svoj delež". Večina prisotnih se ob tem prikrito zasmee, sledi druga pesem in pevci odidejo.

Ob vsem tem premišlujem: Na veliki četrtek je Jezus postavil zapoved ljubezni, učencem je celo noge umil. Ti ljudje pa se tudi danes prepirajo in to ob mrtvi materi. Danes je duhovnik govoril, kako so učenci zaspali, medtem ko je Jezus potil krvavi pot.

Ž E J A

Živim v Tebi, pa tega ne želim,
vsaj enkrat rad bi se te rešil in zaživel
svoj Jaz.

Zapuščam Te. Ti si mi v breme!
Ko bom v stiski, te pokličem!

Postal bi rad že velik, NEKAJ,
o čemer se bo govorilo
po celem svetu.

Večno bi rad živel kot "Travolta".
Evangelij me ne briga: Saj so krasni stripi...

Ljubezen si poiščem, to bo nekaj zame.
Bajno si bogastvo ustvarim.
Čakam, da se tebe rešim
in rešim groze.

Končno sem te prost, hura!
Gremo v svobodo!
Love story,
Avanture,
to je zame.

Jezus, super man, božja beseda,
brzostrelka, križ, atomska bomba,
evangelij, mamilo?

Ne!
Zablodil sem.
Gospoooood!
Nočem tega!
Reši me iz tega nasilja
in sovraštva!

Kdo me kliče?

V K R I Ž I Š Č U

Stopil sem s pločnika na cesto - v križišče. Stopil sem v križišče življenja. Nikjer nobenega znaka, nobenega semaforja. Odločitev za pot je bila povsem v mojih rokah. Timo so hiteli tisti, ki so se že odločili. Opazoval sem jih, se čudil in jih obenem občudoval. Kako se more nekdo tako zlačka odločiti? Saj je vendar nemogoče! Povrhu vsega pa je še ta pot tako strma in kamnita - cilj je sicer lep! Ob misli na to sem se vedno bolj porrezal v lastni ego. Niso me več brigali ostali. Želel sem samo še to, da bi čimprej zapustil to "umazano" križišče in stopil na katero koli pot. Popolnoma sem se z ubil. Z mislimi sem taval po svojem življenju: kaj vse sem napravil....!

Doma v župnijski cerkvi stojim pred oltarjem in oznanjam božjo besedo. Ljudje vneto poslušajo. Toda ne vsi! Mnogi slišijo samo moj glas in ga "občudujejo". Dekleta v prvi vrsti se nasmihaajo in se kosajo, katera bo našla lepši vzdevek za mojo postavbo, moje oči. Tudi jaz mislim na to.

Zvečer sedim z eno izmed tistih iz cerkve v kinu. To je življenje za mladega človeka! Kakšen duhovniški poklic, saj se mi je zmešalo!

Z močmi sem na koncu! Tega ne prenesem več. Dolgi pogovori s predstojniki me samo ubijajo. Samo pridiganje, po drugi strani samo pomilovanje. Ne vem, ali nočejo ali pa ne morejo razumeti, kaj šele dati nasvet, ki bi ga v tem trenutku z razumevanjem sprejel. Ne najdem človeka, ki bi me v tem trenutku razumel, ki bi mi znal svetovati. Obenem pa se zavedam, da sam ne bom našel poti. Tudi oče in mati me ne razumeta. Hočeta, da nadaljujem, a jaz ne morem. Ta pot ni zame!

Sredi ognja sem našel človeka, ki mi je pokazal pot iz križišča. Sedel sem v sobi na kavču. Tujaj je bila že trda tema. Okno pred menoj je bilo zatemnjeno. Odprla so se vrata in vstopila je starejša žena z nasmehom na obrazu. Najprej sem v tem smehljanju videl posmeh, toda bil je nasmen ljubezni in spoštovanja. Usedla se je zraven mene in spregovorila z jasnim glasom, ki mi še dane-s zveni v ušesih: "Fant, kaj delaš tukaj? Pojdi tja, od koder si prišel! In to takoj, še danes, ali najkasneje jutri! Svojih težav si kriv sam. Dobro si zapomni, sam si

kriv! Ti si navadna copata, ki delajo z njo, kar hočejo in jo obuje, kdor hoče! Ne pusti se! Udari po njih in ne unikaj se kot kak slabič, ki ga podre vsaka sapica!" Tedaj sem hotel vstati. Preveč je bilo zame. Toda prišla me je za roko in mi ni dovolila. Krepko me je držala in skoraj kričala: "Vzemi v roke vajeti voza na katerem se pelješ in udari z bičem po osliču! Udari po njem! Ta osel, ki te vleče, si ti sam. To ni nič drugega kakor tvoj lastni ego v katerem se že vtapljaš! Premagaj samega sebe, šele potem boš živel. Ne uganjaj norčij iz samega sebe. Prepričana sem še v nekaj: Ti si opustil molitev. Najne, da je tako? Pretrgal si stik s Tistim, ki edini lahko pomaga. Samo molitev te bo rešila. Pa nikar ne misli, da si ti revež in v težavah! NE! Misli še na druge okrog sebe. Vsakemu, ki ga srečaš, podaj roko in ga "objemi". Le tako se boš rešil lastnega egoizma in srečal svojo pot. Ni važno, katero si boš izbral. Samo da bo tvoja in da boš hodil po njej z ljubeznijo in s križem v roki".

Po vsem tem sem spoznal svojo pot. Od tod dalje je bila pot lažja. Z mano je hodil On in na ramen sem imel in imam njegov križ, ki mi pomeni trpljenje, ljubezen, luč. Danes sem ženi, ki mi je pokazala pot, hvaležen in ji to pollanjam v zahvalo.

Njen poseg na moji življenjski poti je bil kasneje obsojen. Toda na to obsodbo se prav nič ne oziram. Zdi se mi bolj važno to, da me je rešila iz pekla in pokazala pot iz križišča.

D.H.

SEDAN JOST

V tišini brezkončnega ropota
poslušaj melodijo
ropotajočih avtomobilov.

Ljudje krop tebe,
vojska robotov
in ti med njimi,
človek!

Homo sapiens

Bilo je nekega vročega poletnega dne, ko je Janez brez dela taval po mestu. Bilo mu je dolgčas in se je oziral po mestu, nakar je zagledal razglas. Brž je pomislil, da bo morda prišel do zaslužka. Stopil je k steni, prelepljeni s plakati in si pozorno ogledoval vrhnji plakat. Bral je in besede kar požiral. Pred plakatom je stal skoraj dvajset minut. Pozorno je prebiral vrsto za vrsto. Morda je bral dvakrat, trikrat, še sam ni vedel, kolikokrat.

"Jutri grem vprašat, če me sprejmejo za novinarja," je kratko odmisllil in odšel domov.

Naslednje jutro je že navsezgodaj odšel v neznano, visoko hišo. Vzpel se je v šesto nadstropje in poiškal 21. vrata. Potrkal je in vstopil. Za mizo je sedel čekat mož z brki in očali. Zaprl je vrata in plaho pozdravil. Mož ga je izza mize ogovoril:

"Le pogumno, mladi mož, saj je še vse življenje pred vami!"

Nato se je vsedel in povedal, da je prišel zaradi razglasa.

"Da, da, že vem,"

je rekel uradnik in iz predala vzel papirje.

"Imate morda svinčnik? Veste, doma sem ga pozabil", je odgovoril Janez. Nato je izpolnil obrazec in oddal uradniku formular. Ta ga je na kratko preletel z očmi.

Potem sta imela daljši pogovor. Na koncu mu je uradnik rekel:

"Morda še ne veste, kaj boste najprej vzeli v roke. Jutri se začne za naš list nova akcija. Vi boste dobili seznam prebivalcev vasi Novakov in boste napravili intervju. Dobili boste tudi nekaj osnovnih vprašanj na temo, kako ljudje mislijo o naslednjem referendumu. Te izjave bodo potem povzeli in izluščili najvažnejše ter jih objavili v našem časopisu."

Mladi mož se je lepo poslovil in odšel domov. Bil je zelo vesel, da je dobil delo. Še posebej ga je veselilo, da se bo srečal z neznanimi ljudmi in slišal njihovo mnenje.

Tisto noč ni mogel zatisniti očesa. Bil je živčen in je bral knjigo. Vstal je ob štirih in odšel v vasico Brezno.

Vas je bila v prelepi dolini, ki so jo obkrožali griči. Tam daleč se je v prvih jutranjih žarkih bleščal vrh gore, ki mu ni vedel imena. Prve jutranje megle so se z zemlje dvigale k nebu, ki se je razprostiralo kot tančica. Vse drevje je bilo v prvi pomladanski listnati odeji. Ptice so veselo žvrgolele med krošnjami dreves. Tu je slišal zdaj siničko, zdaj kosa, detel je veselo udarjal ob deblo. Tu je ustavil avto in legel v rosno travo. Kakor biseri, so vodne kaplje visele z listov. V višinah je zagledal orla, kako krožeč plove nad pokrajino. Spomnil se je, kako je hodil v mladih letih na Šmarno goro ali Blegoš. Ko je odrasel, pa je vednobolj ostajal v mestu, med sivimi stenami in na to prelepo naravo čisto pozabil. Iz teh prelepih misli ga je zbudil klic orla, ki je še vedno krožil v zraku. Bil mu je nevoščljiv, ker se ni mogel dvigniti kot on pod nebo in uživati prelepo obzorje.

K sreči je bilo v vasi malo hiš in je zato hitro končal. Na seznamu je imel le še eno hišo. Ta je bila visoko pod Blegošem. Kot je bilo omenjeno na seznamu tu stanuje stara žena Marija Zajc. Ko je z avtomobilom prispel tja, je zagledal revno pritlično hišo, krito s škodlami. Bila je revna hiša in iz dimnika se je valil snop belega dima. Brž je začutil, da je v tej hiši neka toplina. Ko se je sklonil in stopil skozi vrata, je pozdravil in vprašal, če tu stanuje Marija Zajc.

"Da, tu stanujem"

je prišel glas iz sosednje sobe,

"kar stopite naprej!"

Zagledal je staro ženo na postelji v temačni in črni sobi. Strop je bil zgrajen iz tramov in počez so bile deske. Na enem tramu je bila letnica 1604. Ugotovil je, da je tu živel že veliko rodov.

Zopet se je ozrl na staro ženico, ki je imela v rokah rožni venec in molila. Nad posteljo je visel velik križ. Za podobo križanega pa je bila zataknjena uvela, že več let stara oljna vejica.

"No, sedite, mladi gospod",

ga je ogovorila ženica. Sedel je in nem gledal sobo, saj je v notranjosti čutil toplino in varnost, kakršno je čutil še kot mlad otrok. Šele tedaj se je predstavil in vprašal, kako živi.

"Življenje je zelo lepo, če je povezano z Njim. On mi daje moči v tej postelji, saj sem že več kot pet let priklenjena nanjo. Ko bi vsaj mogla k maši in v cerkev!"

Vprašala ga je tudi, če hodi kaj k maši. On je sklonil glavo in molčal. Nato je počasi plaho odgovoril:

"Sedaj nič več ne hodim k maši ali v cerkev.. Čisto sem pozabil na Boga. Spominjam pa se, kako me je mati peljala v cerkev. Pokleknila je na klečavnik in molila. Tudi jaz sem pokleknil, a moliti sem znal bolj malo. Le gledal sem na oltar, v tabernakelj."

Med pogovorom ju je zmotila žena srednjih let, ki je prinesla dve skodelici vročega čaja. Stara žena Marija je odgovorila:

"Le Ana je še ostala pri meni, čeprav sem preživela devet otrok."

Vzel je skodelico čaja in si od njegove toplote ogrel premrle roke. Medtem, ko sta se pogovarjala o težavah in lepoti življenja je spil čaj. Nato se je poslovil. Vesel tega pogovora se je vsedel v avto. Še vedno je bila v njegovi notranjosti tista toplota, ki jo je čutil, ko sta se pogovarjala. Zelo se je čudil, kako ženica zaupa v Boga, čeprav je njeno življenje tako ubogo.

Zopet se je pripeljal do znane cerkve. Še vedno se je spominjal, kako je mati hodila molit in je tudi sam večkrat šel z njo. Vstavil je avto in stopil v cerkev. Pokrižal se je z blagoslovljeno vodo in pokleknil v klop, ki je bila stara in majava. Na klopi je bil na pol raztrgan molitvenik. Vzel ga je v roke in odprl stran, kjer so bile Marijine pesmi. Bral jih je pozorno, kot jih je bral še kot deset let star fantič. Zopet, po dolгих letih je gledal tabernakelj in začutil domačo toplino, ki jo je že srečal v hiši Marije Zajc. Pozorno je molil molitev, še sam ni vedel kolikokrat. Odložil je molitvenik in začel rožni venec. V duši je bil miren, kot že ni bil vrsto let. Počutil se je čisto prerojenega in novega.

Veseli Gorenjc

U T R I N E K

"Živi!"

je reklo Srce,
na križ razpeto,
v boli kričeče.

"Ljubi!"

je rekla mati
pod križem stoječa
v mene zroča.

"Srečen boš!"

je rekel Nekdo,
ki stal je z Njim
v svetlobi temin.

Iphigenia

1 9 7 9 ?

Nihče ga ne vpraša
kdo je in od kod.
Hodimo mimo,
v daljavo strmeč
in mu ne privoščimo pogleda,
kaj šele besed...
Hodimo mimo,
v njega strmeč
in se vprašujemo
zakaj nas ne pogleda,
ne privošči nam besed,
zakaj družaben ni,
zakaj je nem?

Homo sapiens

Na predlog mentorja prof. Ćrnilogarja se je osnoval na naši šoli novinarski svet.

Prvo srečanje je bilo 10. februarja v zgodovinskem razredu. Ni brez pomena, če podam misli v strnjeni obliki, saj vsak izmed nas potrebuje naukov, pobud in smernic za literarno delo. Njegove misli bom citiral iz zapisnika, kot sem jih zabeležil pri srečanju:

Taka srečanja bi morala biti pogostejša.

1. Nekaj tehničnih nasvetov in opozoril: Danes, v tem hitrem tempu napredka, nihče več ne muči drugega z rokopisom. Koristno je, da se naučite tipkati. Na obeh robovih lista - na levi in na desni - je treba pustiti tricentimetrski rob. Med vrsticami naj bo največji možni razmik, da lahko korektor popravlja. Tipkajte vse, kar imate namen oddati. To je nujno že zaradi spoštovanja do tistega, kateremu članek oddaš.

Nikoli si ne smemo dovoliti, da lastnega tipkopisa ne bi popravili. Večkrat ga je treba pregledati in korigirati.

Primer jezikovne malomarnosti so lahko cerkvena oznanila.

Današnji čas že tako dela človeka ohlapnega. Malomarnost se kaže v pisanju, kakor tudi v govorjenju.

2. Anonimnost: Uredništvo, kot tudi mentor, morata vedeti, kdo je avtor. V tisk gre spis lahko anonimno, vendar odsvetujem tudi to, ker je anonimnost maska. V ISKRE same stopite s svojim imenom, priimkom. Zahtevam, da je avtor uredništvu znan, da se lahko z dotičnim pogovorim.

Včasih se mučim s kakšno pesmico celo uro. Če bi vedel, kdo jo je napisal, bi se z njim pogovoril in delo bi bilo olajšano.

3. Tematika: Razmišljanja bi vam odsvetoval. Razmišljanja lahko zapiše človek, ki ima že mnogo izkušenj. Ker imate še premalo izkušenj, so vaša razmišljanja nezanimiva. Razmišljanje je težka zadeva, zato vam tega ne svetujem. Primerno pa je razmišljanje v petih vrstah sredi teksta; tako razmišljanje naj strne zgodbo!

Kaj in kako torej pisati?

Najprej mora obstajati ideja, jasna, razločna. Pisanje je nekakšno porajanje. Prej morate razmišljati. Človeka mora nekaj dni grizti nek problem, šele nato naj gre na papir.

Poezija je starejša kot proza. Bila je povezana s plesom, z muziko, s petjem. Poezija je zato nujno ritmična. Povabil bi vas, da se trudite za vezano besedo. Išcite klasično formo.

So besede, primerne za poezijo, manj primerne za prozo. Izogibajte se mašil - nepotrebnih besed. Verska poezija je polna raznih solzavih izrazov (oh, o ...), raznih čisto liturgičnih izrazov. Pri posnemanju te poezije bodite previdni. Verska tematika naj bi bila živa, iz čvrstih besed.

Svetujem, da bi Iskre, ko izidejo, kritično pregledali.

Božnar Cene

Z A Š A L O

Na hodniku se vsevečkrat sliši oponašanje profesorjev. Morda se jim nekateri hočejo na ta način "približati".

+ + +

V nekem razredu se fantje odločno borijo za slovenski jezik - pri uri angleščine.

+ + +

Nekateri zvečer dolgo premišlujejo, ali naj zaprejo oči in zaspijo ali ne. Zjutraj jih je namreč zelo težko zbuditi.

+ + +

V nekem razredu so se pri uri biologije učili, da ubije lev svojo žrtev z repom, še večja umetnost pa mislim, da je ta, če profesor brez večjega truda "zakolje" učenca.

+ + +

Neko noč me zbudijo precej glasni in kar znani glasovi. Poslušal sem, kaj naj bi to bilo. Kmalu sem ugotovil, da nekdo v sanjah ponavlja: rosa, rosae ...

Štokelj Ciril

G A L E B

Na robu obale jata galebov,
vsi so skupaj in se vesele.
Med seboj se poigravajo,
le eden med njimi je otožen.

Otožni galeb se z njimi hoče igrati,
včasih si prijatelja dobi,
z njim gre na let, mu marsikaj pove,
veliko mu skrivnosti izpove.

Dokler samá letita, se razumeta
in drug drugega kratkočasita.
tega leta kmalu konec je,
v družbo ostalih prideta.

Zvečer na morski se obali zbere
vesela in razgibana truma.
Drug drugemu izkušnje kažejo
le otožni galeb nič ne spregovori.

Končno tudi on na vrsto pride,
izkušnje svoje pove.
Ostali pa ga ne poslušajo,
njegove besede niso za njih.

Tako v skupnosti
ne gre, ne gre vse prav,
vedno nekdo je,
ki za izloček skupnosti ga imajo.

Metrodorus

Toplo pomladansko sonce je zvabilo ukaželjne semeniščnike na igrišča. Med zimo so le redki pokazali svojo športno vnemo. Posebno na spodnjem asfaltiranem igrišču je iz dneva v dan bolj živo. Semeniščniki se ubadamo z umskim delom, zato se moramo tudi fizično sprostiti. Naši živci, naše telo potrebuje oddiha, sprostitve, včasih je koristen celo fizični napor.

Po večdnemnem deževju sta športna organizatorja začela najprej s košarkarskim prvenstvom. Priglasile so se štiri ekipe - vsak razred je zastopala ena ekipa. V tem delu prvenstva smo pogrešali ekipo "Reliquiae", ki je v jesenski sezoni zelo odločno posegla v vrstni red prvih treh ekip.

27. 3. 1979 je bila odigrana prva tekma med ekipama prvega in četrtega razreda. Zmagali so četrtošolci, a je ekipa prvega razreda pokazala dobro igro. Do zadnjega so se borili, uspelo jim je nekaj dobro organiziranih napadov; na žalost pa nimajo sposobnega centra, ki bi uspešno zaključeval napade in pobiral odbite žoge pod lastnim košem.

Med ekipama drugega in tretjega razreda sploh ni prišlo do srečanja pod koši; ekipa tretjega razreda se tekme ni udeležila in tako prepustila drugošolcem dve točki. Košarkarska vrnema se je povečala na tekmi med ekipama drugega in četrtega razreda. Igra je bila solidna, gledalci pa so zaman pričakovali zanimivih akcij. Zmagali so četrtošolci. Vrh prvenstva je pomenila tekma med ekipama tretjega in četrtega razreda. Vsi smo pričakovali boljšo igro tako na eni kot na drugi strani, žoga se je selila izpod enega pod drugi koš. Zagrizena obrambna igra centrov ni dopustila lepe igre, realizacija prostih metov je bila skromna. Tekma se je zaključila v korist tretješolcev, v skupni uvrstitvi pa je vrstni red naslednji:

1.	4.a	2	1	133 : 72
2.	3.a	2	1	67 : 53
3.	2.a	2	1	77 : 65
4.	1.a	0	3	52 : 139

Pod koši pa so se najbolje izkazali:

Krečiž Primož	- 4.a	(61 košev)
Likar Bojan	- 4.a	(51 košev)
Iskra Dare	- 3.a	(25 košev)
Bekš Ljubo	- 2.a	(25 košev)
Kobal Milan	- 1.a	(24 košev)

Prvenstvo je poteklo brez večjih zapetljajev, doživeli nismo nobenih presenečenj; vse se je odvijalo na ravni povprečne semeniške košarke.

Organizatorja

P R A H S I

Prah si,
v prah
peljejo krsto.

Praznina šumi.
Kolona stopa
v vrsti
ob krsti,
s črnim trnom zadržta v srcu.

Hodijo pohlevno,
resno.
Prah si!

Homo sapiens

Iskre : glasilo semeniščnikov v Vipavi

Leto : XI

Številka : 4

28. IV. 1979

Naslov uredništva :

Vipava 149 65271 Vipava

Urejata : Božnar Cene

Likar Bojan

Mentor : Otmar Črnilogar

Tipkal : Likar Bojan

Razmnoženo : v 160 izvodih

Tisk : Prele Marjan

Božnar Cene

Petrič Janez

Krečič Primož

}

}

}